

OPATSTVÍ EMAUZY, Vyšehradská 49, 128 00 Praha 2 – Nové Město

MANE NOBISCUM DOMINE 1/2008 (10)

List oblátům sv. Benedikta

Velikonoce 2008

P. Marian, OSB – převor kláštera k obnovenému vydávání

Prosme vzkříšeného Pána, který šel s učedníky do Emmauz, aby šel i s námi při opětovném vydávání Mane nobiscum Domine – Listu oblátům sv. Benedikta.

Pane, zůstaň s námi a provázej nás svou milostí. Bez tvé pomoci daleko nedojdeme. Proto zůstaň, pokorně prosíme.

Alcuin Nyirenda, OSB - Klášter jako oblátova škola (1. část) (1. celosvětový kongres benediktinských oblátů, Řím 2005)

Název této přednášky: „Klášter jako oblátova škola: příprava na kontemplaci a apoštolát“ je inspirován Řeholí, kde sv. Benedikt v závěru Prologu píše: „*Zamýšlíme založit školu Boží služby*“ (RB Prolog 45). Tedy klášter je školou pro mnichy, mnišky a obláty. Zatímco mniši a mnišky, kteří zde žijí, si užívají radostně tuto školu přímo, oblátí se jí účastní nepřímě.

Z toho vyplývá téma: „Jaký je přínos kláštera neboli co může klášter nabídnout oblátovi v oblasti kontempace a pro službu druhým (apoštolát)?“ Nebo jinak: „Co očekává oblát od kláštera, když se touží účastnit jeho způsobu života?“

Během diskuse s obláty ze Sant Anselma při přípravě tohoto kongresu jsme se zaměřili na to, jak oblát vidí klášter a co od něj očekává. Oblát vidí klášter jako:

- místo duchovního života (místo modlitby osobní i společné)
- místo soukromí, ticha, klidu, odpočinku, míru (Pax Benedictina)
- místo jednoty ve společenství
- místo pro lidi víry, naděje a lásky Boží (pohostinnost)
- místo, kde se každý může proměnit.

Tyto oblátovy postoje a očekávání splňuje i celková myšlenka benediktinského motto: ORA, LABORA et LECTIO tj. modli se (kontempace, liturgie – Opus Dei), pracuj (služba – apoštolát) a studuj (četba Písma). V této přednášce se pokusím ukázat, jak benediktinský kontemplativní život může být apoštolátem i apoštolátem rozjímavého života a jaký má vliv na obláta.

1. Jin-Jang ☯ činného a rozjímavého života

V každodenním životě mnicha nebo mnišky vidíme napětí až protiklad mezi apoštolským (činným) a kontemplativním životem, jak je ilustrováno Martou a Marií:

Když byli na cestě, přišel Ježíš do jedné vesnice, kde ho přijala do domu nějaká žena jménem Marta. Měla sestru, která se jmenovala Marie. Ta se posadila Pánu k nohám a poslouchala jeho řeč. Marta měla plno práce s obsluhou. Přistoupila k němu a řekla: „Pane, nezáleží ti na tom, že mě má sestra nechala obsluhovat samotnou? Řekni jí přeče, ať mi pomůže!“ Pán jí odpověděl: „Marto, Marto! Děláš si starosti a znepokojuješ se pro mnoho věcí. Ano, jen jedno je třeba. Marie si vybrala nejlepší úděl a ten jí nikdo nevezme.“ (Lk 10,38-42)

Zdá se, že tyto dva póly se navzájem omezují nebo se dokonce vylučují. Avšak na oba se můžeme dívat jako na části přirozeného růstu v životě, trvale vyrovnávající zpětně sebe samotné.

Setkání oblátů: (3. sobota v měsíci)

po mši svaté
15. března 2008
19. dubna 2008
17. května 2008
21. června 2008

Život Mojžíšův je možná nejlepším příkladem této vyváženosti a benediktinského mota. V křesťanské tradici se život Mojžíšův chápe jako obraz různých stránek křesťanského života. Mojžíš žil 120 let rozdělených na 3 části:

- 40 let studia (zapojení a růst ve společenství) Lectio
- 40 let mimo na poušti (skrytý život) Ora
- 40 let jako vůdce svého lidu (služba) Labora

Někteří bibliční autoři na toto nahlíží jako na stupně vývoje. Tři kvalitativní změny, které jsou důležitými závazky v životě: studium (Lectio), rozjímání (Ora), vedení nebo služba (Labora).

2. Kontempace a misijní apoštolát, služba

V benediktinské rozjímavé tradici jsou komunitní a kontemplativní hlediska silně zdůrazněny. Tyto často přirozeně vedou k různým formám služby dokonce až k misijní práci mimo klášter.

Rád bych osvětlil některé náhledy na monastický život, které ukazují vnitřní souvislost mezi misijním a kontemplativním životem. Ve skutečnosti způsob, jakým rozumíme těmto hlediskům, bude mít vliv na to, jak mnich nebo mniška porozumí svému vlastnímu misijnímu působení (službě).

A naopak, způsob jakým pochopíme své poslání, apoštolát, službu a působení bude mít vliv na utváření našeho mnišského výhledu a na očekávání oblátů.

3.0 Aspekty mnišského života: Kontemplativní život a misijní úkol

- připomínání Boží lásky (kontempace)
- proměnění osob, společenství, společnosti (obrácení)
- rozvoj jednoty a společenství
- životadárná naděje (předzvěst nebe)
- modlitba: prosba a chvála (kontempace a misie)

3.1 Klášter jako místo, kde se Boží láska přijímá a zviditelňuje ve společenství

Klášter je svědectvím Boží přítomnosti v našem světě a Božích závazků vůči témuž světu.

Velké Boží skutky se připomínají při četbě Písma, slavení liturgie (liturgie hodin, svátosti, mše svatá), duchovních cvičení atd.

Klášter jako instituce ve společnosti je také misijním znamením: velmi viditelným a má i významné fyzické i sociální místo. Je to připomínka Boží aktivní přítomnosti (kříž, svaté ikony a obrazy, mozaiky, Písmo, svěcená voda, medailky, svíce, růžence atd.)

V současnosti kláštery čelí záplavě poutníků, kteří přicházejí, aby se modlili při navštěvě vnějších viditelných znamení jako jsou ostatky svatých, svaté obrazy atd. Také turisté přicházejí, aby obdivovali budovy, mozaiky, ikony a nakonec i mnichy a mnišky jako by byli v nějakém muzeu nebo v zoo! Obláta přitahuje na prvním místě klášter (viditelné znamení), obydlené místo Boží, kde oblát sám sebe nabízí Bohu.

Jiné jasné znamení jsou sami členové komunity. Sv. František kdysi požádal své spolubratry, aby šli s ním ven až půjde kázat. Když si spolubratři uvědomili, že zatím jenom tak chodili beze slov okolo vesnice, zapochybovali a ptali se, zda vůbec mají o čem. Sv. František je přesvědčil, že jejich kázání bylo v tom, že je lidé jenom uviděli.

Více než tato vnější znamení obláta přitahuje duchovní život mnichů (život modlitby, společné i soukromé), rozjímání Písma, meditace, slavení liturgie, úkony kajícího, duchovní cvičení a obnovy, adorace atd., obzvláště když se zúčastní s komunitou četby a meditace Písma, zpěvu hodinek, slavení mše svaté a svátostí, adorací a meditací. Dnešní svět je plný hluku. Klášter je pokojný ostrov ticha, kde se rozjímá o Boží lásce ke světu. Z toho vyplývá, že domov obláta by měl odrážet klášterní atmosféru (kříž, medailky, růženec, svaté obrázky, Písmo, Řehole, duchovní literatura, breviář, svěcená voda). Tedy oblátova rodina se stává základní církví, replikou kláštera.

Klášter je něco viditelného, je to znamení Boží přítomnosti ve světě. Ti, kdo zde přebývají, by měli zviditelnit Boha ve světě. Klášter je viditelným znamením přítomnosti Boží. Ale skutečně viditelným a živoucím znamením musí být jeho členové (mniši, mnišky). Jsou opravdu znamením Boží lásky a království nebo jsou živoucím znamením nenávisti a ztracení? Je na mniších navenek poznat, že jsou mnichy? Jakou oblátovu vizi Boha vytváří klášter a mnišské slavení liturgie? Jakou to vytváří vizi oblátova misijního působení?

České aleluja na 1. kongresu benediktinských oblátů

Historicky první celosvětový kongres benediktinských oblátů se konal v Římě ve dnech 19.-25. září 2005. Každá delegace dostala za úkol připravit si krátký liturgický zpěv a jeho zápis poslat organizátorům kongresu předem. Při samotném kongresu byly liturgické texty i písně všem účastníkům při bohoslužbách k dispozici.

České delegaci byl přidělen zpěv před evangeliem s textem Janova evangelia (13,34) pro mši svatou s obnovou oblátských slibů na den 23. září 2005.

Hlavním celebrantem byl tento den opat-primas Notker Wolf, OSB. Klíčový verš z evangelia výstižně dokresluje bratrskou atmosféru, kterou byl celý kongres prostoupen. Autorem hudby je náš emauzský oblát Prokop. Tento nápěv aleluja je určen pro liturgické mezidobí a advent. Česká delegace (Ulrika z Bertholdsteinu a já) zazpívala zpěv za doprovodu varhan. Účastníci kongresu se velmi snadno přidali k aleluja, jakoby ho zpívali odjakživa. Po mši svaté se nás několik účastníků zeptalo: „Jste česká delegace, každá jste z jiného státu, s mateřskými jazyky němčinou a češtinou, spolu mluvíte anglicky avšak zpíváte česky, jak je to možné?“ „It is a long story...“ a následovaly rozhovory o historii Emauz, Bertholdsteinu a Evropy.

(Konstantina, OblSB)

Zprávy

Oblátka Viktorie zemřela ve věku nedožitých 98 let v neděli 13. ledna 2008. Pohřeb se konal 18. ledna 2008. Po zádušní mši svaté v kostele Neposkvrněného početí Panny Marie ve Strašnicích byla zesnulá pohřbena do rodinného hrobu na Vinohradském hřbitově. Oblátkou byla od roku 2003.

Bohoslužby v Emauzích ve Svatém týdnu a o Velikonocích:

Zelený čtvrtek (20.3.) 18:00 mše svatá, Velký pátek (21.3.): 15:00 Velkopáteční obřady, Bílá sobota (22.3.): 19:00 Vigilie Velikonoční neděle (23.3.): 10:00 mše svatá, Velikonoční pondělí (24.3.): 10:00 mše svatá, výročí posvěcení kostela, při mši svaté bude provedena Missa in a (P. Canniciari), zpívá Emauzský sbor

3.2 Klášter jako místo, kde nás Duch svatý proměňuje

Když mluvím o proměnění mám na mysli také obrácení. Smrt a vzkříšení s Kristem započalo naším křtem a je jádrem naší osobní křesťanské zkušenosti, obraz křtu a umírání s Kristem je v listu Římanům velmi působivý:

My všichni, kteří jsme byli křtem ponoření v Krista Ježíše, byli jsme tím křtem ponoření do jeho smrti. Tím křestním ponořením do jeho smrti byli jsme spolu s ním pohřbeni. A jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých Otcovou slávou, tak i my teď musíme žít novým životem. (Řím 6,3-4)

Celý náš život je proměnou. Odumírám sám sobě, abych byl znovu zrozen.

Jazyk proměnění se objevuje tu a tam v Písmu:

Nepřipůsobujte se už tomuto světu, ale změňte a obnovte svoje smýšlení. (Řím 12,2)

Klášter je protikladným znamením k tomuto světu. Náš život musí být proměněn podle života Ježíše Krista.

My všichni s nezakrytou tváříd odrážíme jako v zrcadle velebnost Páně, a tak se přetvořujeme stále víc a víc k zářivé podobě, jakou má on. Působí to Duch Páně. (2 Kor 3,18)

Citovaný text byl často užíván v prvotní církvi. „Jsme proměňováni - přetvářeni“. Čteme Písmo, abychom se proměnili a ne pouze a jenom abychom se něco dozvěděli. Motiv cesty v Písmu: „Až půjdou vyschlým údolím, v pramen je změni“ (Ž 84:7). a obrácení podle Prologu RB: „zřící se vlastní vůle... zbraně poslušnosti“ (3), „obraťte se k Bohu“ (38).

Proměnění a znovuzrození jsou důležité obrazy v dnešním světě. Vždy se musíme ptát sami sebe: „kde jsme, kam jdeme a čím jsme užiteční tomuto světu?“ Klášter je místo, kde Duch svatý proměňuje. Je zde vidět mnišský život jako nový život a znovuzrození. Zůstat v klášteře bez proměnění je jako ponořit železný kbelík do vody – zrezaví a rozpadne se. Nechme se proměnit a potom proměňujme společnost a zemi, kde žijeme.

(přeložila Konstantina, OblSB, dokončení příště)